

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaest. 8. De haeresib. damnatis in Extraua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

templationis tantum descenderent, quòd circa mysterium, seu sacramentum Eucharistia, aut circa passionem humanitatis Christi aliqua cogitarent. Nonnulla etiam alia sub simulata quadam sanctitatis specie dicunt, faciunt, & committunt, quæ oculos diuinæ maiestatis offendunt, & graue in se continent periculum animarum.

COMMENT. XXXII.

Hæreses, & errores per ecclesiam condemnati, de quibus agitur in Decretalibus, qui sunt? In quaestione proximè præcedenti retulit auctor hæreses, seu verius hæresarchas, siue hæresim auctores, de quibus agitur in Decreto: nunc vero eas prosequitur, quæ in reliquis iuris Canonici voluminibus continentur; ut hinc etiam cognoscant fidei indices, falsitates dānatas, & catholicas veritates illis contrarias cōstanter stabilitas. Tam eodem sepe ordine, quo vtitur hic Eymericus, tractant rem eandem Sanctus Antonius par. 4. titu. 11. cap. 7. §. 2. 3. & 4. & Turcremata in Summa de Ecclesia, li. 4. par. 2. c. 35. & 36.

b Quem Abbas Ioachim assererat. De Abbate Joachim abunde diximus supra par. 1. super ca. Damnamus, de sum. Trinit. & fide cath.

c Doctrina impij Almarici. De Almarico etiā pauca quadam diximus supra par. 1. super c. Damnamus, de sum. Trinit. §. reprobanus etiam, ea videnda sunt, ut hic locus apertior fiat.

d Secunda hæresis est, quæ quādo vnus militū.) Hanc hæresim & duas sequētes hic in ver. Tertia hæresis, & in vers. Quinta hæresis, tenebat quidā Petrus Ioannes, ut refert Guido Carmelita in summa de hæresibus, tit. de hæresibus Petri Ioannis, c. 1. 2. & 3. cuius plures etiam errores commemorat Eymericus infra in hac 2. parte, quaestio. 9. vbi videtur quæ copiosè, de hoc Petro Ioanne scripsimus.

e Et in titu. de heret. in Clement. Ad nostrum, condemnantur istæ octo hæreses, seu errores. Hos errores profitebantur Beguardi, sicut constat ex Clemen. Ad nostrum, & ex Eymericus infra in hac 2. parte, quaestio. 15. Eisdem cum aliis multis refert & confutat Guido Carmelita in summa de hæresibus, tit. de hæresibus Beguardorum, & Aluarus Pelagius lib. 2. de plaustru Ecclesie, cap. 52.

QVAESTIO VIII.

De hæresibus condemnatis in Extrauagantibus.

SUMMARIUM.

- 1 Errores Ioannis de Pollaco condemnati in extrauag. Vas electionis.
- 2 Errores Beguardorum damnati in extrauag. Gloriosam Ecclesiam.
- 3 Errores dānati in extrauag. Cū inter nonnullos.
- 4 Errores damnati in extrauag. Quia quorundā.
- 5 Errores damnati in extrauag. Benedictus Deus.

ACTAUA quaestio est: Hæreses & errores per Ecclesiam condemnati, de quibus agitur in extrauagantibus, qui sunt?

Ad hanc respondemus, quòd prout nunc non sunt extrauagantes, in quibus cōdēntur hæreses & errores nisi domini Ioannis xxii. & Domini Benedicti xii. Nā si ante aliquæ fuerunt, in corpore iuris postmodū sunt insertæ: & ea propter extrauagantes nō possunt dici hodie. In extrauagantibus autem domini Ioannis sunt hæreses & errores huiusmodi condemnati.

1 Primus, quòd confitentes fratribus habentibus licentiam generalem audiendi confessiones tenentur eadem peccata, quæ confessi fuerunt, iterum confiteri proprio sacerdoti.

Secundus quòd stante statuto: omnis vtriusque sexus, edito in Concilio generali, ¶ Romanus Pōtifex non potest facere, quòd parochiani non teneantur cōfiteri omnia peccata sua semel in anno proprio sacerdoti, quem dicit esse parochialem curatū: immo nec Deus possit hoc facere: quia, ut dicebat, implicat contradictionem.

3 Tertius error: quòd Papa non potest dare licentiam generalem seu potestatem audiendi confessiones: immo nec Deus, quin confessus habet generalem licentiam, teneatur eadem iterum confiteri seu proprio sacerdoti, quem dicit esse (ut prædicitur) parochialem curatum.

Isti tres errores condemnantur in extrauagante dicti domini Papa Ioannis xxii. quæ incipit: Vas electionis, quæ est supra.

Horumbautem errorum auctor fuerat ac inuentor quidam magister in Theologia, Parisijs magistratus, uo:atus Ioannes de Polhaco.

2 Quartus error & hæresis: quæ duæ sunt Ecclesie, scilicet carnalis diuitiis pressa, affluens delictis, sceleribus maculata, cui Romanum præsul, aliosque inferiores prælatos dominari, hæretici isti fingunt, alia spiritualis stugalitate nuda, virtute decora, paupertate succincta, in qua ipsi soli Beguardi, eorumque complices continentur.

Quintus error quòd venerabiles Ecclesie sacerdotes, alique ministri, sic sunt iurisdictionis & ordinis auctoritate deserti, ut nec sententiam ferre, nec sacramenta conficere, nec subiectum populum instruere valeant, vel docere: sed sunt priuati omni ecclesiastica potestate, nisi sint de eorum Beguardorum perfidia, apud quos solos, ut ipsi fingunt, sicut spiritualis vitæ sanctitas, sic & ecclesiastica auctoritas per seuerat.

Sextus error est, illos mortalis criminis contione pollui, & pena teneri, quos contigerit iuramenti religione constringi.

7 Septimus error est: sacerdotes ritè & legitime secundum formam Ecclesie ordinatos, quibuslibet tamen criminibus pressos, non posse conficere, vel conferre ecclesiastica sacramenta.

Octauus error est, quòd Euāgelium Christi in solos Beguardos hoc tempore completum: quod hætenus, ut ipsi Beguardi somniant, obreptum fuerat, immo prorsus extinctum.

Isti quinque errores condemnantur in extrauag. di-

mag. dicti domini Ioannis quæ incipit: Gloriosa Ecclesiam, quæ est infra. †

Quæst. 16.

Nonus error est: quod Dominus noster Iesus Christus, eiusque Apostoli, non habuerunt aliqua nec in proprio, nec in commun.

Decimus error & hæresis est: quod Dominus noster Iesus Christus, eiusque Apostoli in his, quæ ipsos habuisse sacra scriptura testatur, non habuerint, seu eis non competierit ius ipsis utendi, nec illa vendendi, seu donandi, aut ex ipsis aliqua acquirendi.

Isti duo articuli verè, vt hæreticales condemnantur in extrauag. dicti domini Ioan. quæ incipit. Cum inter nonnullos, quæ est infra. †

Quæst. 17.

Undecimus error & hæresis est: quod Dominus noster Iesus Christus, & eius Apostoli in his, quæ habuisse leguntur, tantum habuerunt ab iure aliquo simplicem usum facti.

Hic articulus tanquam verè hæreticalis condemnatur in extrauagan. dicti domini Ioan. quæ incipit: Quia quorundam mentes, & etiam in extrauagan. eiusdem, quæ incipit: Vir reprobis, quæ sunt infra. †

Quæst. 18.

In extrauagante s. autem domini Papæ Benedicti. xii. quæ incipit: Benedictus Deus, quæ est supra, sequentes hæreses condemnantur, & eorum opposita esse catholica, & fide tenenda omnia comprobantur.

Prima hæresis est, quod secundum Dei communem ordinationem, animæ iustorum decedentium ante Domini nostri Iesu Christi passionem, in quibus nihil erat purgabile, mox per eandem passionem eiusdem Domini nostri Iesu Christi ante resurrectionem suorum corporum, & iudicium generale, non viderunt, nec vident, nec videbunt clarè, & apertè diuinam essentiam, nec illa etiam perfruuntur; nec post eiusdem Domini nostri Iesu Christi ascensionem fuerunt, nec sunt, nec erunt in cælo cælorum regno, & paradiso cælesti cum Christo sanctorum Angelorum consortio aggregata.

Quæst. 19.

Secunda hæresis est: quod secundum Dei communem ordinationem, animæ iustorum decedentium ante Domini nostri Iesu Christi passionem, in quibus aliquid purgabile remanebat, purgatione peracta ex toto, mox post eandem passionem Domini nostri Iesu Christi ante resurrectionem suorum corporum, & iudicium generale, non viderunt, nec vident; nec videbunt diuinam essentiam clarè & apertè, nec illa etiam perfruuntur; nec post eiusdem Domini nostri Iesu Christi ascensionem fuerunt, nec sunt, nec erunt in cælo cælorum regno, & paradiso cælesti cum Christo sanctorum Angelorum consortio aggregata.

Tertia hæresis est: quod secundum Dei ordinationem communem, animæ iustorum decedentium post sanctum baptismum ab eis susceptum, in quibus nihil est purgabile, cum decedunt, ante suorum corporum resurrectionem & iudicium generale, non vident, nec videbunt clarè & apertè diuinam essentiam; nec illa etiam perfruuntur, nec sunt, nec erunt in cælo cælorum regno & paradiso cælesti cum Christo sanctorum Angelorum

rum consortio aggregata.

Quarta hæresis est, quod secundum communem Dei ordinationem, animæ iustorum decedentium post sanctum baptismum ab eis susceptum, in quibus est aliquid purgabile cum decedunt, peracta etiam purgatione ex toto, ante suorum corporum resurrectionem & iudicium generale, non vident nec videbunt clarè & apertè diuinam essentiam, nec illa etiam perfruuntur, nec perfruuntur; nec sunt, nec erunt in cælo cælorum regno, & paradiso cælesti cum Christo sanctorum Angelorum consortio aggregata.

Quinta hæresis est, quod secundum communem Dei ordinationem, animæ paruulorum sacro baptismata renatorum, decedentium ante usum liberi arbitrii, ante suorum corporum resurrectionem & iudicium generale, nec vident, nec videbunt clarè & apertè diuinam essentiam, nec illa etiam perfruuntur, nec perfruuntur; nec sunt, nec erunt in cælo cælorum regno, & paradiso cælesti cum Christo sanctorum Angelorum consortio aggregata.

Sexta hæresis est: quod secundum Dei communem ordinationem, animæ iustorum omnium decedentium prædictorum, ante nostrorum corporum resurrectionem & iudicium generale diuina visione & fruitione non erunt beata; nec habebunt uitam & requiem sempiternam.

Septima hæresis est: quod diuinæ essentia visio animarum beatarum, non est visio intuitiua & facialis.

Octaua hæresis est, quod secundum communem Dei ordinationem, diuinæ essentia intuitiua & facialis visio & fruitio in beatis euacuabitur, nec cōtinuabitur vsque ad finale iudicium, nec ex tunc vsque in sempiternum.

Nona hæresis est, quod secundum communem Dei ordinationem, animæ decedentium in mortali peccato, mox post mortem suam ad inferna non descendunt, nec penis infernalibus cruciatur.

Decima hæresis est: quod in die iudicii omnes homines ante tribunal Christi cum suis corporibus non comparebunt reddituri de factis propriis rationem, vt referat vnusquisque propriis corporibus, prout gessit, siue bonum, siue malum.

COMMENT. XXXIII.

Hæresis & errores per Ecclesiam cōdenati de quibus agitur in Extrauagantibus. De hoc eodem instituto agunt sanctus Antonius in summa, par. 4. tit. xi. c. 7. §. 5. & Turrecremata in summa de Ecclesia lib. 4. par. 2. c. 37. quibus locis aliorum errores in alijs Extrauagantibus condemnati referuntur, quos non recensuit hic Eymericus; enumerat tamen eorum multos in alijs locis sicut occasio & series dicendi postulabunt.

Horū autem errorum auctos fuerat, & cat. Ioannes de Poliacio. Huius Ioannis Poliaci errores refert etiam Bernardus Lutemburgus in catalogo hæreticorum lib. 2. & Prateolus lib. 9. de vitis & scellis hæreticorum, cap. 26. obiter autem hic est obseruandum, Ioannem hunc Poliacum in his erroribus non mansisse pertinaciter; nam & a sententia sua

suarecessit, & errores publicè reuocauit, vt cõstat ex extrauagan. incipien. *Vas electionis*, quam hic citat Eymericus, quod factum fuit anno quinto Pontificatus domini Joannis xxii. qui incidit in annum Domini, MCCCXXI.

c Quartus error & hæresis est, &c. Hic est primus error ordine eorum, qui damnati sunt per Ioanem xxii. in extrauagan. incipien. *Gloriosam Ecclesiam*, cuius quoddam fragmentum refert Eymericus infra in hac 7. parte, q. 6. Hos autem errores profitebantur Fraticelli Begardi, quorum dux & caput fuit Henricus de Ceua, vt constat ex dicta extrauagan. *Gloriosam Ecclesiam*, & ex Eymericis infra in hac 2. parte, q. 16.

d Nonus error est, &c. Hunc item errorem & duos sequentes defendebant Fraticelli seu Begardi, vt constat ex Eymericis infra in hac 2. par. q. 11. et ex Beato Antonino in summa par. 4. ti. xi. c. 7. §. 5.

e In extrauaganti autem domini Papæ Benedicti duodecimi. Antea legebatur, undecimi. Sed locum restituimus tum in hac questione, tum alibi, vt de Benedicto duodecimo accipitur, sicut ostendimus super extrauagan. *Benedictus Deus*, relata supra in hac 2. parte, folio 134. vbi nonnulla tradidimus, quæ hunc locum illustrabunt.

QVÆSTIO IX.

De hæresibus à Rom. Pont. dānat is post mortem auctorum earum.

SVMMA RIVM.

- 1 Petri Ioannis errores xx. damnati.
- 2 Alij duo insuper eiusdem errores.
- 3 Michael de Cesena hereticus.
- 4 Errores Ioanni de Parma tributi.
- 5 Raymundi Lulli errores quam plurimi.
- 6 Lullistarum errores.

Nona quæstio est: Hæreses & errores per diuersos summos Pontifices de fratrum consilio condemnati, post mortem illorum, qui errores huiusmodi posuerunt, qui sunt?

Ad hanc respondemus, quod ante condemnationem prædictorum errorum factam per dominum Ioanem xxii. in Extrauagan. Cū inter nonnullos, & Quia quorundam mentes, de quibus infra, & ante a condemnationem statum dictorum errorum factam per dominum Benedictum xii. in Extrauagante, *Benedictus Deus*, de qua supra.

† Quæst. 17. huius part. s.

fol. 127.

Idem dominus Ioannes Vigessimus secundus condemnauit de multorum consilio magistrorum in theologia postillam fratris Petri Ioannis ordinis Fratrum Minorum super Apocalypsim, oriū di de villa, quæ dicitur Seriatum, diceces. Biterren. propter hereticas & erroneas articulos in frascriptos in dicta postilla contentos: quos articulos cū postilla pariter condemnauit. Condemnauit etiam postillā eiusdem fratris Petri Ioannis super Mattheum, & postillā etiā eiusdem super

† scilicet, epistolasi.

A canonicas, † in quibus, vt in postilla super Apocalypsim continentur hæreses aliquæ in effectum consimiles. Hæreses autem dictæ postilla sic, vt prædicatur, condemnata, sunt istæ.

Aduertendum tamen prius est, quod infra partem, per Babyloniam meretricem magnā intelligit vniuersalem Romanam Ecclesiam militatē, quam nos, & vere, vocamus Sanctam Catholicam & Apostolicam. Per Ecclesiam Catholicam intelligit idem, scilicet vniuersalem Romanam Ecclesiam. Per bestiam intelligit idē. Per synagogam Satanæ intelligit idem. Per mysticū Antichristum intelligit Papam, seu Pontificem Romanum. Per Angelum consignatum intelligit Beatum Franciscum. Per Christi militiam intelligit Begardos, seu eorum hæresibus & erroribus credentes. Per Euāgelicam vitam, seu regulā intelligit nihil habere nec in proprio, nec in communi, nec ius, seu dominium in rebus habere donandi, vendendi, seu ex illis acquirendi, vel alias alienandi, sed habere in eis simplicem usū facti. Per ecclesiam spirituales intelligit idem, scilicet † eius erroribus credentes.

Errores Petri Ioannis.

Prima hæresis est: quod sextus status Ecclesie quæ incepit, vt dicitur à tempore Beati Francisci, & plenius à tempore condemnationis Babylonis meretricis magnæ, quando Angelus Christi signo signauit per suos futuram militiam Christi, & durabit vsque ad tempus Antichristi, & præeminet notabiliter quinque primis.

Secunda hæresis est: quod sicut in primo Christi aduentu formata est noua Ecclesia, veteri synagoga reiecta: sic & in initio sexti status, ventitas prioris temporis est vniuersaliter repellenda, vt videatur nouum sæculum, seu noua Ecclesia tunc formari veteribus iam reiectis. Et sicut in sexta ætate reiecto carnali Iudaismo, & veritate prioris sæculi, venit nouus homo Christus cū noua lege, vita, & cruce: sic in sexto statu reiecta carnali Ecclesia, & veritate prioris sæculi, renouabitur Christi lex, & vita, & crux: propter quod in eius primo initio Franciscus apparuit cauteratus, † & Christo totus crucifixus, & consignatus.

Tertia hæresis est: quod sicut gloria, quæ fuerat synagoga parata, & potificibus suis, si in Christum credidissent, translata fuit ad primitiuā Ecclesiam, & ad pastores eius: sic & gloria parata finali ecclesie quinti status, propter eius militiam ad electos sexti status fuit translata.

Quarta hæresis est: quod constat regulam fratrum Minorum per Beatum Franciscum editā esse verè & propriè illam Euāgelicam, quam Christus in seipso seruauit, & Apostolis imposuit. & Euāgelij suis conscribi fecit.

Quinta hæresis est: quod regula Beati Francisci est condemnanda à pluribus ab Ecclesia carnali, & superbiorū negter, & sophysticè, sicut Christus eodēnatus fuit à synagoga reprobata Iudeorum, & hoc oportet prætere terminium Ecclesie sicut Christi & suorum condemnatio à Iudeis præiuit temporalem exterminium synagoga.

Sexta hæresis est: quod beatus Franciscus est ille